

ÁRA 600 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 25.000 K.
Félévre 12500 K. Negyedévre 6.500 «
Egyes szám ára 600 «

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 11. szám.

Vasárnap, március 16.

„Ez a kérdés, válaszatok!”

Irta: Schandl Károly.

«Rabok legyünk, vagy szabadok?» — ezt kérdezte Petőfi Sándor a negyvennyolcas idők magyarjaitól. «Ez a kérdés, válaszatok!» — sürgette a választ a márciusi idők mozgalmas napjaiban. Ma újra országgá kiálthatjuk a lánglelkű költő szavát. Ma újra élet-halál kérdéséről van szó s választani kell a nemzetnek, hogy rabja akar-e maradni továbbra is a nyomorúságnak, vagy szabadulni akar-e tőle? A különbség csak az, hogy azon a márciusi napon tüzes lelkesedésre volt szükség, ma pedig higgadt megfontolásra. Olyan időket élünk, mikor az indulat lángja végzetes lehet az országra, de a józan ész biztosan megmutatja a helyes utat.

Pénzünk leromlása végzetes lejtőre vitte nemzetünk sorsát. Hogy mi az oka pénzünk leromlásának?! A hazaárulók aknamunkája folytán el-

vesztett háború, az országvesztő októberi lázadás, a vörös rémuralom, a zsákmányoló megszállások, végül a hadisarc Damokles-kardját hozó trianoni kényszerszerződés. Épen elég ok arra, hogy egy ország pénzügyei az örvény szélére jussanak. A pénz leromlásával természetesen együttjár a piaci és bolti árak nagyarányú emelkedése, drágaság, a vagyontalan polgárok nélkülözése, az ország fokozatos elszegényedése, a lelketlen siberek fosztogató spekulációja, a takarékoság és a munkával való kereset aláértékelése, a társadalmi ellentétek kiéleződése és a nyomorúságnak egyre fokozódó zürzavara, melyet alacsony indulatú emberek nemzetrombolásra használnak föl. Hogy ettől a nyomorúságtól szabaduljunk, vagy rabjai legyünk a végső pusztulásig, erről van szó: válaszatok!

Képek a népjóléti minisztérium fővárosi hadirokkant menhelyéről.

Kéfe- és kosárfonóműhelyek. — A kosárfonást vakok végzik. — A tanoncok valamennyien hadiárvák.

Szabadság, szabadulás után vágyódik az egész nemzet, de sokan vannak, akik nem értik meg, merre van a szabadulás útja. Az ország kitűnő miniszterelnöke, Bethlen István gróf, akit jó kedvében adott a Magyarok Istene a nemzetnek, hogy a legsúlyosabb időkben legyen, aki az elárvult nép sorsát vaskezezzel vezesse, három esztendei nehéz munka után odáig vitte, hogy a magyar nemzettel ma már barátságosan tárgyalnak s a zálogjogok fölfüggesztésével bilincseinek egy részét föl is oldották.

Ma már az egész világ egy véleményen van, hogy Magyarországot a külföldi kölcsön megmentti, mert pénzünket állandósítja s ezzel véget vet a spekulációnak és a drágításnak. Ezt a célt azonban csak áldozatokkal lehet elérni. Ilyen áldozat a belső kölcsön is, melyet most kér a magyar haza fiaitól. Negyvennyolcban életet és vért követelt Petőfi a szabadságért. Ma papirkoronákat kér csupán a haza áldozatul.

Két út van: meghozzuk az áldozatokat a külföldi kölcsön előtt pénzünk rendbehozása érdekében, vagy megtagadjuk az adózást és a belső kölcsön befizetését. Első esetben megszabadulunk a nyomorúságtól, második esetben jön az összeomlás. «Ez a kérdés, válasszatok!»

Budapest, március 15.

A bécsi ellenség. Az utóbbi napokban megint leverték a koronát, még pedig ismét a bécsi spekulánsok. Aki ma rontja a magyar koronát, az a magyarságnak legnagyobb ellensége. Ujra Bécsben vannak tehát ellenségeink, mint több száz esztendő óta annyiszor. Sietnek kihasználni azt a pár hetet, míg a külföldi kölcsön folyósítása meg nem kezdődik, hogy még nyerjenek rajtuk. Csempésznek siber goni sztefvők magyar koronákat Bécsbe, hogy ott a piacra dobják tömegével. A rendőrség összefogdosta a csempészeket s bizonyára erőlyesen járnak el ellenük. De ne felejtjük el, hogy a sibereket segíti az, aki ilyen időkben koronarontó híreket terjeszt, izgat az adófizetés ellen s a hatóságokat szidja, ahelyett, hogy támogatná őket a siberék elleni harcban.

*

Önbizalom után jön a külföld bizalma.

A népszövetség pénzügyi küldöttségének vezetője, Henry Strakosch, jellemzően intő szavakat intézett a magyar újságokhoz. Figyelmeztette őket, hogy ne bomlasszák most a magyar polgárságot s ne szítsák a bizalmatlanságot a pénzügyi akció iránt, mert ez csak vesztebe vezet a nemzetet. A nemzetnek meg kell mutatni, hogy bízik önmagában, mert a külföld is csak akkor bízhatik benne. Ilyen időkben ne nehezsítsék Bethlen nemzetmentő munkáját, inkább könnyítsék azt meg. Jól esik hallani az ilyen bölcs szavakat, de rosszul esik, hogy egy idegennek kell figyelmeztetni a magyarokat, újságokat és politikusokat, hogy támogassák hazájukat, ne pedig gáncsolják. Mert ma mindenki — de főképp a gyárosok és kereskedők — tiltakoznak az állam javára való fizetés ellen. De mindenki az államtól követel. Szegény Magyarország! De jó is lett volna, ha egy Strakosch 1918 októbere előtt is megintette volna az uszítókat! Most nem kellene kölcsönt fizetni!

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A Népszövetségnek a kölcsön ügyében kiküldött bizottsága Budapestre érkezett és a kormánnyal letárgyalta azokat a kérdéseket, amelyek eldöntése a kölcsön felvétele előtt szükséges.

Magyar részről Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János közéletmezési és Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszterek, Kállay Tibor volt pénzügyminiszter, Korányi Frigyes báró, párisi követünk, Tabakovics Dusan, a Devizaközpont igazgatója vettek részt a tanácskozásokon. A népszövetségi kiküldöttek tisztelgő látogatáson voltak a kormányzónál és vezetőjük Sir Henry Strakosch

a legteljesebb reményét fejezte ki a magyar pénzügyek sikeres rendezése iránt.

Érthető felháborodást keltett az egész országban Garami Ernőnek a bűneik miatt kiszököttek bécsi lapjában megjelenő nyilatkozata. Garami a nyilatkozatban azt állítja, hogy Peidl Gyulával, a szociálisták vezérével és Károlyival együtt Angliában a magyar kormányzat ellen és kölcsön megbuktatásán dolgozott. A szociálista vezér eddig nem is cáfolta meg Garamit, csak egy semmitmondó nyilatkozatban kerülgette az ügyet. Mayer János, a kiscgazdapárt elnöke és Nagy Emil volt igazságügyminiszter méltán a leggyalázatosabb hazaárulásnak minősítették a szociálista vezér eljárását — amennyiben Garami valóban megtette nyilatkozatát.

A nemzetgyűlésen a korona értékcsökkenésének megakadályozásáról szóló javaslat tárgyalásánál Temesváry Imre előadó indokolta meg a javaslatot. Walkó Lajos helyettes pénzügyminiszter megmagyarázta, hogy a takarékkoronával sem a vevő, sem az eladó nem károsodhat, ha a pénz értéke változik is. A miniszter a belföldi kölcsönről kijelentette, hogy aki belföldi kölcsönt jegyez, az valorizálva kapja vissza pénzét.

A csütörtöki ülésen Erdélyi Aladár erőteljesen visszautasította a gazdák ellen a kereskedők részéről elhangzott támadásokat.

A kiscgazdapárt csütörtöki vacsoráján több kisebbségi képviselő is megjelent, bizonyítani akarván ezzel azt, hogy a kormányt támogatják, mert

a komoly időkben a komoly politikusoknak nem szabad a kormány munkáját megnehezíteni.

Bethlen István gróf miniszterelnök nagyhatású beszédben a társadalmi osztályok együttes működésének és egyetértésének nagy fontosságáról nyilatkozott. Nagyatádi Szabó István ismételtlen leszögezte, hogy

a Kiscgazdapárt még népszerűsége csorbításának árán is teljesíti a nemzettel szemben azokat a kötelességeket, amelyek a kormányzat súlyával járnak.

Sok szó esett a pénzügyi és igazságügyi tárca betöltéséről. Az igazságügyminiszteri székbe politikus helyett inkább magasrangú igazságügyi tisztviselőt akarnak látni a megalkotásra váró fontos igazságügyi javaslatok miatt. Ebben az esetben a politikai államtitkárságot Rubinek István nemzetgyűlési képviselőnek fogják felajánlani.

+MEZŐGAZDASÁG+

Tavaszi műtrágyázás. *Irtó: Filó János.*

A szuperfoszfátot és kálitrágyát a hazai síkságok száraz éghajlata alatt őszi vagy télen, legkésőbb március hóban kell kiszórni és épen azért nagyon időszerű dolog annak az ismertetése, hogy mely tavaszi vetések alá, mikor és hogyan alkalmazzuk őket.

Haszonnal műtrágyázhatunk a tavasziak közül a répafélék, burgonya, a mag- és zabos búkköny, a védőnövény nélkül vetett lóhere, lucerna és a tavaszi kalászosok alá. A tengeri és csalamádé alá való műtrágyázást ma még nem sokan tartják jövedelmezőnek. De a védőnövény közé vetett lucernát és lóherét se tanácsos a vetés előtt műtrágyázni, mert a buja fejlődésnek indított védőnövény elnyomja a keleskor annyira gyenge lóhere- és lucernalapjait. Ezeket, valamint a réteket is, a védőnövény learatása után, őszi ajánlatos felültrágyázni.

Hogy mennyi műtrágyát használjunk, azt földje változtatja. Jó termőerőben levő földön a nálunk szokásos mérsékelt adagolás ajánlható. Ha azonban a föld foszforsavát a folytonos gabona- és tengeritermesztés erősen kizsárolta, akkor erősebben kell adagolni. Ehhez képest itt csak a kiszórható mennyiség szélső határait jelölöm meg.

Cukorrépa és takarmányrépa alá őszi vagy télen 150–200 kg. szuperfoszfát szórandó ki, ezenkívül nedves éghajlatú vidéken a szuperfoszfáttal egyidejűleg 75–100 kg. 40%-os kálitrágya és vetéskor, esetleg egyezéskor, de a kapálást megelőzőleg két részletben 30–60 kg. csilisaléttrom. A szárazabb éghajlatú síkságokon csak gyenge, visszamaradt répatetések felsegítésére ajánlatos kiszórni 30–40 kg. csilisaléttromot. A répa alá azért kell erősebben műtrágyázni, mert a gyenge répatetés kezdetben igen bő táplálkozást kíván, hogy hamar megerősödjék; a fölös foszforsav, amit a répa ki nem használ, nem vesz kárba, mert hathatósan gyarapítja az utána következő növény termését. Sorba-trágyázás esetén 70–100 kg. szuperfoszfát és 20–30 kg. csilisaléttrom adagolása ajánlatos.

Igen hasznos a hüvelyesek, különösen pedig a mag és takarmánybúkköny műtrágyázása, mert a műtrágyával megajtatott búkköny a levegőből sok nitrogént köt le a gyökerein lévő gumókba és ezzel is trágyázza a talajt annyira, hogy a búkköny után következő őszi gabona sokszor nagyobb termést ad, mintha közvetlenül az őszi alá szuperfoszfátot tünk volna. Az adagolandó szuperfoszfát mennyisége 150–200 kg. Csilisaléttromozni gyengén, csak a fejlődésben visszamaradt vetést szükséges.

A tavaszi gabona alá csak akkor ajánlatos közvetlenül szuperfoszfátot, ha azt tengeri vagy műtrágyázatlan őszi gabona után vetik. A répa és burgonya után kerülő tavaszi alá szánt műtrágyát ajánlatosabb az elővetemény alá kiszórni. Adagolandó szuperfoszfátmennyiség, szórván vetés mellett, 150–200 kg., sorba trágyázásnál 70–100 kg.

Csávázzuk a vetőmagokat.

Még igen sok gazda és gazdaság ma sem látja be annak a szükségességét és fontosságát, hogy miért kellene vetőmagvakat az őszi és a tavaszi vetés előtt csávázni, illetve pácolni. Sokan még ma is arra gondolnak, hogy ezen fontos gazdasági teendőknek széles körben való propagálása csak arra való volna, hogy egyes vállalatok, amelyek csávázószerek gyártásával foglalkoznak, mentől többet adhassa-

nak el gyártmányaikból. Hiszen ha az utóbbi évek erre vonatkozó lapírdetéseit olvassuk, bizonyos mértékig igazat kell hogy adjunk a gazdaközönségnek, mert *tényleg sok olyan hangzatos nevű és semmi értékkel nem bíró csávázószert hirdettek az utóbbi időben*, amelyek csupán csak arra voltak jók, hogy velük a gazdaközönség zsebéből a pénzt kicsalják. Azonban egyrészt hatásuk a gabonaüszöggel szemben nem volt megfelelő, másrészt többnyire károsan befolyásolták a gabona csírázóképeségét és ezzel a termés mennyiségét. A földművelésügyi minisztérium felismerte e kérdés rendezésének fontos mezőgazdasági voltát s elrendelte, hogy a csávázószereknek s egyáltalán a növényvédelmi szereknek a forgalomba hozatalát csakis az illetékes szakintézetek együttes véleménye alapján lehet a jövőben forgalomba hozni, mert csak így látja biztosítva azt, *hogy ha a gazda pontosan elvégezte a szükséges munkálatokat, úgy teljesen mentesítve legyen az üszöghárosodástól*. A földművelésügyi miniszter ezeket a csávázószereket időnként kiadott utasításában, amelyben a gabonaüszög elleni védekezésre szólítja fel a gazdákat, részletesen szokta ismertetni s ezeknek utasításait követve, a gazdák biztosan védekezhetnek a sokszor *elemi csapás jellegű bíró* károsodás ellen.

A csávázási eljárások és a csávázószerek mérlegelésénél nemcsak a gabonaüszög elleni hatóképességüket, hanem

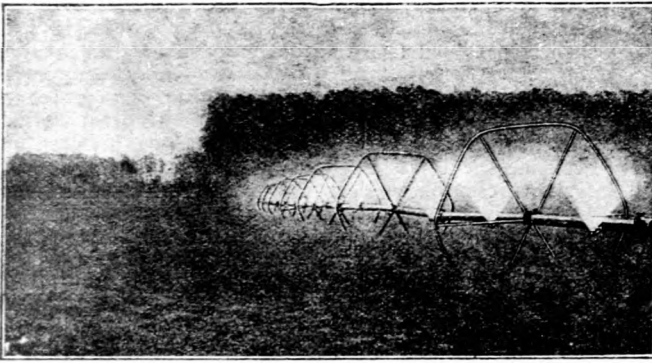

Kórterem a hadirokkant-menhelyen.

A beteg, vagy magukkal tehetetlen rokkantakat itt gondozzák.

a gabonamagvak csírázására való hatásukat is tekintetbe kell venni, mert azt nevezhetjük minden tekintetben jó csávázószereknek, amely nemcsak az üszögöt öli meg, hanem jótékonyan hat a mag fejlődésére, serkenti a csírázást s így jobb és több termést eredményez.

Az országunkban szélterében-hosszában használt rézgálicos csávázás pl. tulajdonképpen a két szempont egyikének sem felel meg a maga teljességében. Egyrészt a gabonamagvak rézgálicos csávázásával a magvakon lévő üszögspórákat tulajdonképpen nem öljük meg, hanem csak hátráltatjuk ezek fertőzőképességét és ezáltal csak részben tompítjuk káros hatásukat, másrészt a rézgálic károsan befolyásolja a gabona csírázóképeségét. Összehasonlítható kísérletek kimutatták, hogy pl. a rézgáliccsal csávázott búza a más csávázóanyagokkal pácolt búzával szemben 25–30%-os terméscsökkenést mutat s így a rézgáliccsal csávázás alkalmazása még akkor is óriási, a *terméstöbbletben jelentkező, veszteséget okoz a gazdának, ha ez az eljárás teljesen mentesítene a gabonatermést az üszögtől*. Azonban a rézgáliccsal csávázásnál legújabb vizsgálatok szerint ennek a lehetőségére sem áll fenn, mert a rézgálic, amint előbb közöltük, nem öli meg az üszögspórákat s így főként az időjárástól és a mag csírázásának időtartamától függ, hogy az üszög mennyire tud elhatalmasodni a rézgáliccsal csávázott búzán. Ezzel magyarázható az,

Phönix-permetező munkában.

hogy dacára az országban olyan széles körben elterjedt régáliccsávásznak, az üszög kártétele gabonamagvakban az egész termés 5—10%-át meghaladja.

Hogy a csávázás elmulasztásából és a rossz csávázószerek alkalmazásából milyen károk származnak, arra nézve szembeötlő képet nyújt az alábbi hiteles statisztikai adat. Katasztrális holdanként csak 5%-os üszögmérséget számítva — pedig sok gazdaságban a 30%-ot is meghaladja — a természetes csávázás 0.4 métermáza. Ez a mai 150.000 koronás ár mellett minimálisan 60.000 korona veszteséget jelent katasztrális holdanként. Mult évben az országban búzával bevett terület kettőmillió katasztrális hold volt, ennek terméséhezama 8 métermáza átlagterméshozam mellett körülbelül 16,000.000 métermáza volt. Az 5%-os üszögvesztés mellett — ismételjük, ennél a tényleges üszögmérséggel sokkal nagyobb — az összes területen körülbelül 800.000 métermáza csökkenés állott be, mely mai értékben több mint 125 milliárd kárt okozott az országnak. Ez a horribilis összeg egyedül csak az üszög által a búzában okozott kár értéke s ehhez járul még a többi kenyér- és takarmánymagvakban okozott károsodás, amely ennek az összegnek lényegesen többszörösét jelent. Így tehát teljesen megerőltető, hogy a földművelésügyi minisztérium mindent elkövet a magvak csávázásának az egész ország területén való kötelező végrehajtására, mert ez nemcsak a gazdák érdeke, hanem az ország elsőrendű érdeke is.

Minden csávázást illető szakkérdésben a M. kir. növényélet és kórtani állomás (Budapest, II., Debrői-út 17.), a csávázószerek beszerzésére és a csávázási eljárások helyes gyakorlati kivitelére nézve pedig a M. kir. földművelésügyi minisztérium Gyógy- és Ipari Növényforgalmi Irodájának Növényvédelmi osztálya (Budapest, IX., Lónyay-u. 7, II. 26.) díjtalan felvilágosítással szolgál a hozzáférők részére és önköltségi áron beszerzi a csávázáshoz szükséges védekező szereket is.

A permetező-öntözés az eddigi tapasztalatok szerint lehetővé teszi, hogy hazai mostoha és változókéony csapadékviszonyaink között a burgonyatermést katasztrális holdanként 180—200, a cukorrépatermést 200—250 métermázában állandósítsuk oly években is, amelyekben az öntözetlen termések a fenti mennyiségek felén is jóval alul maradtak. A másodtermelésre pedig ilyen berendezések nélkül még gondolnunk is alig lehet. A közölt ábrákon bemutattunk a Mezőgazdasági öntöző r.-t. (Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 4.) részéről szállított egy ilyen öntözést áthelyezés és üzem közben, mely óránként körülbelül egy magyar holdnyi területet öntöz 20 mm. csapadékkal. Az üzemi erőt a gazdasági cséplőgép 10 normális löerejű lokomobilja szolgáltatja.

A bélférgességet közönségesen gilisztakórának is nevezik. Minden állat és az ember is szenvedhet e betegségben. Az emberre nézve különösen a sertés gilisztája veszedelmes és viszont. A betegség a giliszták petéi által terjed, melyek rendkívüli nagy mennyiségben fejlődnek a nőstény gilisztában. 60 millió is lehet egy ivarérett nőstényben. A peték igen ellentállóak s hosszú ideig megtartják fertőzősi képességüket. Mint a betegség neve is mutatja, a bélnél okoznak nem ritkán súlyos és gyakran elhullással

embernél halállal végződhet bántalmakat. A giliszták nem maradnak meg a belekben, hanem átfúrva a belek falát, a testben vándorolnak s okai lehetnek a máj, tüdő s a véráram működési zavarainak is. A megtámadott állat emésztési bántalmakban szenved, szemmel láthatólag lesóványodik s ennek dacára mohó étvágygal eszik. Hogy a mohó étvágy dacára lesóványodik, oka abban keresendő, hogy a giliszták nagy mennyiségben lévén jelen, a bélnél, nem képes emésztetni. Minél fiatalabb valamely állat annál hamarabb megy tönkre a giliszták káros hatására. Védekezni rögtön kell, mielőtt állataink lesóványodását vesszük észre és annak egyéb okát adni nem tudjuk. Legjobban bevált a «Vermithán» nevű gyógyszer, mely a gilisztákat az állatból kihajtja.

A pekingi kacsát egy amerikai ember vitte Kínából Ameikába, ahonnan eljutott Angliába s innen terjedt el az egész világra. A ma tenyésztett hatalmas testű állatok színe sárgásfehér s ritkán látni tarka, vad kacsához hasonló egyedeket. Ezek a tarka egyedek onnan származtak, hogy az eredeti pekingi kacsát japán eredetű tarka színű kacsákkal keresztezték. Ezt a keresztezést eleinte oly nagy mértékben üzték, hogy a mostani pekingi kacsákon, bár jelentéktelen mértékben, de meglátszik. Ugyanis sokszor még a legszebben fejlett példányok csőrén is látható 1—2 mm. hosszú sáv, amely az 1—2 éveseknél csak mint halvány folt mutatkozik, a 4—5 éveseknél azonban jól kivehető. Ennek a keresztezésnek kell azt is tulajdonítani, hogy néha még a legkifogástalanabb egyedeken is előfordul egy-egy fekete toll. Ezt azonban Angliában nem tulajdonítják hibának, sőt volt rá eset, hogy kiállításon ilyen állat még díjat is nyert, ha egyébként kifogástalan volt. A pekingi a legalkalmasabb nemesítő a mi parlagi kacsáinkra. 5½—6 hónapos korában piacképes, évi tojásáhozama 80—100 drb tojás. Egyedüli hátrányának azt lehetne felhozni, hogy rossz kotló, de ez nem hiba, mert tyúkkal, pulykával is kikelthetők tojásai. Gyorsan fejlődik, a parlagi kacsáknál nem igényesebb s elég edzett. További előnye az is, hogy igen hízadalmas természetű.

Mi a svéd takarmányegység? A svéd gazdák és a takarmányozással foglalkozó tudósok már a mult század nyolcvanas éveiben kísérleti úton olyan takarmányozási rendszert alkottak, melynek alapján igen egyszerű módon ki lehet számítani az állatok takarmány szabványát. Ok ugyanis kísérletek alapján több takarmányra kiszámították, hogy mennyi szükséges bizonyos súlyú, termelőképeségű állatnak életfenntartására, tej, hús stb. termelésére s egy számban, a takarmányegységben, juttatták ezt kifejezésre. Így pl. egy 500 kg.-os tehénnek életfenntartásra 3 és fél takarmányegységet találtak szükségesnek, egy kilogramm tej előállítására pedig 1/3, vagyis 3 kg. tej előállítására 1 takarmányegység. Et. Az alábbi táblázatban fel van sorolva néhány takarmány oly értelemben, hogy abból hány kilogramm alkot egy svéd egységet. Ha tehát tudjuk, hogy hány egység szükséges az élet fenntartására s mennyi a tejtermelésre, minden nehézség nélkül kiszámíthatjuk állataink takarmány szükségletét. Megjegyzendő még, hogy a svéd egységek alapján történő takarmányozásnak a tejtermelő és az egy éven aluli állatok takarmányozásánál van igen fontos szerepe.

Kg.	Takarmány neve	Képviselet hány svéd takarmányegységet?
10	teljes virágzásban lévő lucerna	1.00
10	baltacim	1.08
10	vöröshere	1.10
10	savanyított csalamádé	0.28
10	savanyított rétifű	0.60
10	csalamádé	0.40
10	rétifű (barnaszéna)	3.40
10	moharszéna	3.20
10	legjobb rétszéna	4.33
10	baltacimszéna	5.00
10	lucernaszéna	5.40
10	búzaszalma	—
10	árpaszalma	0.40
10	pohánkaszalma	1.13
10	búzapolyya	0.60
10	tengericsutka	0.80
10	burgonya	0.13
10	takarmányrépa	0.28
10	murokrépa	0.28
1	búza	0.60
1	roz	0.58
1	árpa	0.53
1	zab	0.48
1	tengeri	0.44
1	lóbab	1.28
1	sójabab	1.74

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Erdőéri szakiskola hol van és a felvétellel vonatkozólag hol kaphatnék felvilágosítást? 2. Gyógynövénytermelésre vonatkozólag kaphatok-e útmutatást? (L. Gy. és 6982. sz. előfizető, L. D.) — **Felelet.** Erdőéri szakiskola van Tatán és az iskola igazgatósága készséggel ad az érdeklődőknek a felvétellel vonatkozó felvilágosítást. 2. Gyógynövénytermelésre részletes útmutatást készséggel ad a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló Gyógynövény- és Ipari Forgalmi Iroda (Budapest, IX., Lónyay-u. 7.)

Kérdés. Gyermektelen hadiözveggy vagyok. A földreform során juttatott ingatlan áránál részesülők-e kedvezményben? (P. K.) — **Felelet.** Gyermektelen hadiözveggy a földreform során a vételárnál kedvezményre vagy segélyre nem tarthat igényt.

Kérdés. Férjem a háború alatt eltűnt. A földreformeljárás során kaphatok-e földet? (M. L.) — **Felelet.** Az eltűntek feleségei egyenlő elbánás alá esnek a hadiözveggyekkel, a vételárnál segélyben azonban csak akkor részesednek, ha a holtak nyilvánítás már jogerős befejezést nyert.

Kérdés. Többen kishaszonbérletben bírnak egy ingatlant egyik uradalomtól. Az egész haszonbért pontosan befizették az uradalomnak. Most kaptunk egy felszólítást a pénzügyigazgatóságtól, hogy 2260 kg. búzát fizessünk a váltásföldek haszonbéré fejében. Jogos-e ez a követelés? (L. J. B. F.) — **Felelet.** Az 1000 holdnál nagyobb ingatlan tulajdonosai a vagyonváltásot természetben a birtok bizonyos hányadával tartoznak kifizetni. Ez a hányad 1921. évi szeptember 7-től fogva az állam tulajdona s ezen földhasználatát a használó haszonbért köteles fizetni a kincstárnak. A kincstárt ezen haszonbér a vagyonváltás kivétési határozat kézhezvételétől számított 30 naptól fogva illeti meg. Tehát 1922. szeptember-október hónapoktól. Ezt a haszonbért ott, ahol haszonbérlet van, a haszonbérlet, ahol a birtok vagy birtokrész a tulajdonos házi kezelésében van, a tulajdonos tartozik fizetni. Ha a bérlet az egész haszonbért, tehát a vagyonváltásföldek haszonbérlet is megfizette a tulajdonosnak, ez utóbbi a rendelet értelmében csak 1922. december 31-ig fizetett haszonbért köteles a kincstárnak befizetni. Az azontúl fizetett összeget a bérbeadótól, mint letétet pénzben visszakövetelhetik a bérletők.

Kérdés. 1. Miként lehet dohos bort megjavítani? 2. A bornak záptojásszága mily eljárással szüntethető meg? (O. J.) — **Felelet.** 1. A dohoság egyike a legkellemetlenebb borbetegségeknek, melytől a bort teljesen megszabadítani sok esetben többé nem sikerül. Szerencsére ez csak oly pincékben adja magát elő, ahol az edények gondozásánál mulasztásokat követtek el, míg ott, ahol az üres edények minden két hónapban kénevezetnek, a kiürült hordókat pedig azonnal kitisztítják, szükség szerint kiforrázzák és kénnel kifüstölik, ez a baj sohasem fog jelentkezni. Dohoság a bor csak dohos edénytől lesz, vizsgáljunk meg azért figyelmesen minden hordót, mielőtt bort szűrünk bele. Ha a bajt azonnal észre vesszük, úgy a bort fejtjük le haladéknélkül erősen kénezett hordóba és két hét múlva ismétljük az eljárást. Jó hatással szokott lenni az is, ha a bor tejejére egy kevés finom aixi olajat (hektoliterenkint 0.1 liter) töltünk és azután a hordót jól meghengergetjük és néhány nap múlva lefejtjük. Az olaj, mely a bor felszínén maradt és az idegen szagot magába felvette, persze nem fejtendő át, hanem fejtés előtt a hordó túlszurgatásával eltávolítandó. Néha ezen bajnál sem segít más, mint a bor újra erjesztése friss törköly segélyével. De nem szabad megelégednünk azzal, hogy a beteg bort gyógyítsuk meg, hanem meg kell szabadítanunk a hordót is ettől a veszedelmes bajtól. 2. Záptojásszáguvá válik az olyan bor, mely túlsoká marad a seprőjén, vagy pedig az óidum elleni védekezés céljából kénezett fűrtekből lett készíttve. Így ha ezen szőlőbetegség későn lép fel és a szüretet megelőző 2–3 héten belül is történt kénporozás, az egész bortermés kénessav illatát veszti fel. Az ilyen bort, mielőtt ezen szagról tudomást veszünk, azonnal erősen kénezett hordóba kell átfejtetni és a fejtést lehetőleg erős szellőztetéssel egybekötni. Ha a szag az új hordóba 3 hét alatt el nem múlik, tanácsos a bort újra erősen kénezett hordóba fejtetni és megderíteni.

Kérdés. Tartozom-e adót fizetni olyan föld után, amely csak használatra van ideadva? (A. J.) — **Felelet.** A kérdésre csak akkor tudunk válaszolni, ha közli velünk az is, hogy hány hold volt a haszonbérlet vett földje, volt-e azonkívül magának is saját földje és mennyi és hogy miben egyeztek meg a földadó fizetésére nézve a haszonbérbeadóval. A földadó mértéke és fizetésének kötelezettsége ugyanis mindezekről a feltételektől is függ.

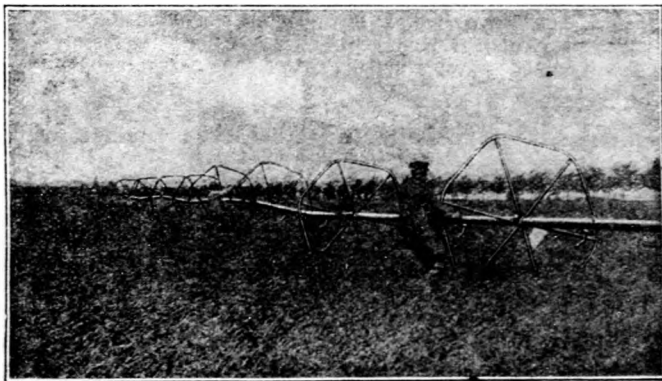
Kérdés. Mint hadiözveggynek a földreform tárgyaló bizottság 350 négyzetgöl házhelyet javasolt. Három gyermekem van. Mennyi segélyre számíthatok? (R. K.) — **Felelet.** Önnek vételár, illetőleg évi járadék és esetleg a megváltási árnak legalább 30%-át kell csak megfizetnie, a többi segélyként fogja megkapni.

Kérdés. Egy falumbeli ember előjegyzett s arra kötelezte magát, hogy a házát rám iratja. Az adásvételi szerződést a jegyző úr elkészítette s a telekkönyvben a nevemre is írták a házat. Nemrég elváltunk s a férjem most követeli a házat. Minthogy nem akarom átadni, beperelt. Megnyerheti-e a pert vagy sem? (Egy előfizető) — **Felelet.** A törvény szerint a jegyesek és a házastársak között ingatlan elidegenítésre vonatkozólag kötött jogügyletek csak akkor érvényesek, ha azok közjegyző előtt közokiratba foglaltnak. A per megnyerésére önnek kevés reménye lehet.

Kérdés. Milyen aranykoronás alapon számolják az adót? (P. K.) — **Felelet.** Az adózás még nem lett aranyértékben elrendelve.

Kérdés. 19 éves vagyok. Van-e valami akadályja annak, hogy valamely iparágban mint tanonc egy év alatt felszabaduljak? (M. I.) — **Felelet.** Ilyen idős korban, ha egyéb feltételeknek megfelelő és az illető iparágban a szükséges gyakorlatot megszerezte, a felszabadulás elé a törvény semmi akadályt nem gördít.

Kérdés. 1. Nyersbőröket házilag hogyan kell kikészíteni? 2. Lampérth Géza költő hol lakik? (K. S. Dáka.) — **Felelet.** 1. Nyersbőrét adja szűcsőz kikészítésre, mert házilag jól nem végezhető. 2. Budapest, I., Horthy Miklós-út 8.

Phönix-permetező áthelyezés közben.

Kérdés. Gyermekeimet hogyan sorozhatom be a gyermeknyaralattási akcióba? (T. M.) — **Felelet.** Forduljon az Országos Gyermekvédő Ligához, Budapest, VII., Wesselényi-utca 6.

Kérdés. 1. Teljesen vagyontalan szegény vagyok, ügyvédért fizetni nem tudok. Hova forduljak, ha feleségemtől el akarok válni? 2. Órásmester vagyok, olyan mellékfoglalkozást szeretnék űzni, amelyhez iparigazolvány nem kell és kevés befektetés szükséges. Mődjában áll-e a szerkesztőségnek ilyenhez hozzájuttatni? (J. K.) — **Felelet.** 1. Pártfogó ügyvéd kirendelése iránt forduljon az illetékes törvényszékhez. A kirendelt pártfogó ügyvéd szegénységi bizonyítvány alapján a pert megindítja. 2. Ilyen foglalkozáshoz való juttatás nem áll módunkban.

Kérdés. Ha mint hadiözveggy a földreform során az árban segélyt kapok, az így szerzett ingatlant kire hagyhatom halálom után? (R. J.) — **Felelet.** A segélyt szerzett ingatlan átvételkor a végrendeletre nézve előírt alakban ki kell kötnie, hogy az egész ingatlant mint osztalant egész egy örökösre, még pedig a hősi halottól leszármazó ivadéokra szálljon.

Kérdés. Hibás beszédűeket hol tanítanak hibátlan beszédre? (K. M.) — **Felelet.** Dadogókat oktató iskola van Budapesten, VIII., Mosonyi utca 8. sz. m. alatt; forduljon oda válaszbélyeges levélben. Az Uj Barázda előfizetése ma 8000 korona és legfeljebb negyedévi előfizetést fogadunk el.

Üzenet a könyvrendelőknek. R. Józsefné Pereg. A kértet iskolai térkép jelenlegi ára már 72 000 korona. A folytonos árváltozásokra való tekintettel csakis utánvételezve küldhetjük meg.

Influenza utáni köhögést, tüdőhurutot gyógyít Inhalatórium Asthma Gyógyintézet. Dr. Glüek Budapest, Andrássy-út 87. Telefon 123–82.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A gazdasági szakoktatás reformja.

A földművelésügyi minisztériumban ezidőszent előkészítés alatt áll a *gazdasági szakoktatás reformja*. Az alsófokú gazdasági szakoktatás újjászervezéséről szóló törvényjavaslat már készen is van és rövidesen szakértők elé kerül. Az alsófokú szakoktatást vármegyénként szervezik s a tanításhoz az illető vidék termelési viszonyait tartják szem előtt. *Kétéves téli gazdasági iskolákat is fognak létesíteni s az arra megfelelő gazdaságokat mintagazdaságoknak nyilvánítják.* A legutóbbi két évben a minisztérium tíz gazdasági iskolát létesített, amelyek teljes mértékben betöltik a feladatukat. Ami a szakoktatás további részleteit illeti, Buday Barna gazdasági főtanácsost megbízta a minisztérium a középfokú gazdasági szakiskola tervezetének kidolgozásával. Az Alföld nagyobb helyein, ahol módosabb kisbirtokok vannak, a *polgári iskolákat fogják átalakítani középfokú gazdasági intézetekké, amelyek a középiskolával egyenlő végzettséget nyújtanak.* Ezekből az iskolákból a kisbirtokosok fiait visszamehetnek saját gazdaságukba. Jövőre újból megnyílik Kecskeméten a gazdasági tanítóképző-intézet és rendszeresen megkezdí működését valószínűleg Pápán egy gazdasági tanítóképző-intézet is.

Belejeződött a kecskeméti szőlő- és borkezelési tanfolyam.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara és a Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesülete által karöltve rendezett nyolcnapos szőlő- és borkezelési tanfolyam befejezést nyert. A tanfolyam minden tekintetben sikerült, mert azon részt a helybeli, részt a vidéki szőlőbirtokosok közül negyvenhárom hallgató vett részt. Mint előadók az állami szőlő- és borgazdasági szakintézmények tisztviselői működtek közre, kiknek előadásából a tanfolyamon résztvevő hallgatók szakismereteik gyarapítására értékes tanulságokat merítettek.

Az országos tenyészállatvásár előkészületei befejezést nyertek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március 15., 16. és 17-én rendezendő országos tenyészállatvásár és gépkiallítás előkészítő munkálatai befejeződtek. A bejelentett anyag az összes isztállók megtölti, sőt három új ideiglenes istállót is építeni kellett. A kiállításra kerülő anyag felüleli az összes fontos fajtaikat, úgyszólván az összes jeles tenyészeteket részvesznek a tenyészállatvásáron, így kiváló minőségű tenyészanyagból igen gazdag választék fog rendelkezésre állni. Az érdeklődés a tenyészállatvásár és gépkiallítás iránt minden oldalról igen nagy. Vásárlási szándékát számos nagyobb gazdaságon kívül több község bejelentette, sőt külföldi vevők is jelentkeztek. Az értékes tenyészállatok tanulmányozására tanáraik vezetésével felutaznak a gazdasági akadémiák, földművelőiskolák, téli iskolák stb. hallgatói, azok közül sok gazdákot, szövetkezetet és községi előjáróság is tanulmányozó csoportokat szervezett a kisgazdák köréből, akik örvendetesen évről-évre nagyobb számban igyekeznek hasznosítani a tenyészállatvásárok tanulságait.

Vetőburgonya-kiállítás Nyiregyházán.

Március 1-én és 2-án tartotta meg Nyiregyházán a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület az országos vetőburgonyavásárt és kiállítást. Elismerésre méltó anyaggal jelentek meg a kiállításon a termelőkön kívül állami intézményeink, így a M. kir. Növénykörtani Állomás és az Országos m. kir. Burgonyatermelési Kísérleti Telep. A kiállítók között szerepelt egynéhány gyár is a burgonyabetegségek elleni védekező szerekkel, a burgonyamivelő, szedő és feldolgozó gépekkel és öntöző berendezésekkel. A kiállítás díszoklevelét *Észényi Jenő* tornyospálcai burgonyanemesítő gazdasága kapta. A kései érésű vetőburgonyák ára 900—1250, a korai érésű vetőburgonyák ára pedig 1500—2000 korona körül alakult ki. A kiállítás sikeres rendezéséért a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület méltó elismerést érdemel.

Dános Miklós helyettes államtitkár meghalt.

Dános Miklós ny. földművelésügyi helyettes államtitkár a múlt héten elhunyt. Egyike volt a legkiválóbb és legnagyobb képzettségű főtisztviselőknek. Mint országos vízellátási igazgató s a földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztályának vezetője, rendkívül nagy munkásságot fejtett ki. Az ő nevéhez fűződik Magyarországon az utóbbi idők valamennyi vízlecsapolási és vízszabályozási munkálata, kezdve a Bodrogköz, a Nyirvidék és a beregi alvizek lecsapolásától; ezeken felül rendkívül sok kikötő, gáttöltés terve és magvalósítása.

A földbérletők kívánságai.

Múlt hó végén a földbérlet egyesület debreceni csoportja látogatott gyűlést tartott *Hajdúböszörményben*. A gyűlés foglalkozott a bérletársadalmat érintő időszerű kérdésekkel és kormányintézkedésekkel, különösképpen a kisebb bérletők nehéz helyzetét panaszolták és a rövid időre, egy évre szóló bérleteknek az utóbbi időben elterjedt gyakorlata ellen tiltakoztak. A gyűlés határozatából folyóan összefoglalták kívánságaikat, melynek főbb pontjai a következők: 1. A haszonbér kérdésében mód és lehetőség nyujtásuk arra, miszerint az 1921. évi január hó 1-je óta kötött haszonbérleti szerződéseknél a termény- vagy pénzhaszonberek *mérsékelhetők legyenek a vegyes bíróságok által.* 2. A főbb szemes terményekben kívül fizetni kötelezett egyéb mellékszolgáltatások (kővér disznó, liba, ruca, pulyka, csirke, tyúk, tojás, tej, tejfel, túró stb.) kikötése *tiltassék el.* 3. A föld- és egyéb adók *ne legyenek átháríthatók a haszonbérletőkre.* 4. A haszonbérbeadás útján értékesíteni szokott földek, ha újra kiadatnak, *legalább hat évre adassanak bérbe.* 5. Az ötven holdon alóli haszonbérletek is gazdasági albizottsági jóváhagyás alá essenek és az albizottság mindig kérje ki az *illető bérletgyesület véleményét is.* 6. A feles bérletrendszerrel is *tiltassék el a különszolgáltatások kikötése.*

Tízennyolc milliárd kellene ahhoz, hogy a dohánytermelőköt kárpótolják.

Ismeretes, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Dohánytermelők Országos Egyesülete a múlt esztendőben úgy állapodott meg a kincstárral, hogy a beváltási átlagár a nagylevelű dohányynál az 1923. október 30-án jelentkező búzaár kétszeres összegének, a kicsiny (kerti) levelű dohányynál pedig a háromszoros összegnek feleljen meg. Ugyanakkor történt megegyezés arra nézve is, hogy az 1923. október 30-iki búzaár az OMGE és DOE bevonásával állapították meg. 1923. november elején a két egyesület bizottságai meg is állapították az október 30-iki búzaárát 90.000 koronában, de egyúttal kérték, hogy ezzel szemben a beváltási ár magasabb legyen. Hosszas tárgyalások után a kincstár és a dohánytermelők érdekeltsége úgy egyeztek meg, hogy a búzaár 100.000 koronában lett számítva, a beváltási ár pedig nagylevelű dohányynál nem kétszeres, hanem két és fél-szeres, kislevelűnél nem háromszoros, hanem három és fél-szeres lett. Ezenkívül a tárgyalások során a dohánytermelők azt kérték, hogy 1924-ben a kincstár számára termelt dohány beváltásánál is az 1923-iki megállapodások legyenek irányadók, de azzal a módosítással, hogy a beváltási árak az aranyérték világgiazi árának 1924. október 1—15. közt esetleg bekövetkező változásaihoz legyenek arányosítva. Tehát ha ezidén, október 1—15-ike közt, az aranyérték világgiazi ára emelkedne, a dohánybeváltási árak szintén emelkedni fognak, vagyis a kincstár az idej dohányszerésre nézve a termelőknek biztosította az aranyparitást. Ezzel szemben azonban a termelők álláspontja az, hogy a még tavaly beváltott dohányuk után most utólagosan kárterítést kapjanak, tekintettel a búza árának azóta történt nagyarányú emelkedésére. Erre vonatkozólag a dohányjövődék igazgatóságának az az álláspontja, hogy a kívánság teljesítése attól függ, hogy az erre szükséges mintegy *tízennyolc milliárd koronát a kincstár elő tudja teremteni.* Nem valószínű azonban, hogy ilyen irányú javaslatot a pénzügyi kormány teljesíthetne akkor, mikor kívül álló okokból történt a búzaáraknak szédületes emelkedése. Másrészt az állam pénzügyi helyzete sem olyan, hogy a kincstár ilyen óriási összeget kifizethetne.

Papi szabó! Szovik József reverenda- és cimadakészítő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

A drágulás mérve februárban.

Dálnoki Kováts Jenőnek a «Közgazdasági Figyelő»-ben közölt indexszámításai szerint, a megélhetés **februárban 68·7 százalékkal drágult**. A Dálnoki-Kováts-féle számítás szerint az átlagos drágulás a **háború kitörése óta 10·082-szeres**. Az egyes cikksportokat nézve, februárban az élelmiszerek drágulása 57 százalék, a ruházati cikkeké 73·3 százalék, a lakbéré 20 százalék, a fűtés és világításé 81·5 százalék, a vegyes kiadásoké 78 százalék. Ez év eleje óta a megélhetés átlagos drágulása 100·7 százalék. Az egyes cikkekről szólva, a békebeli árakhoz viszonyítva a cukor vezet 23·300-szoros drágulással, a zsír drágulása 21·250-szeres, a cipőé 21·000-szeres, a szappané 20·000-szeres. A lakbérén kívül legkevésbé a dohány, a világítás és a villamos drágult.

Rendelet a szőlőtelepítésről.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben szabályozza a szőlőtelepítést, a szőlővesszők és szőlőoltványok forgalmát. A rendelet szerint a mezőgazdasági növények termesztésére alkalmas síkon fekvő és kötött talajú (nem immunis homok) területeket, melyeken szőlőültetvény eddig nem volt, a háziszükségletet meghaladó mértékben, **szőlővel betelepíteni tilos**. Ennélfogva **kötött talajú területeken, ahol szőlők azelőtt is voltak**, azonban a filloxera fellépte következtében kipusztultak, továbbá a feltétlenül immunis homoktalajokon szőlőt telepíteni **engedély nélkül szabad**; a homokterületek immunitása, amennyiben a szőlővel beültetendő terület 800 négyzetölnél nagyobb, a kerületi szőlészeti és borászati felügyelő bizonyítványával igazolandó. Nyolcszáz négyzetölnél kisebb homokterületen szőlőt telepíteni ilyen igazolvány nélkül is szabad. **Tiltott területen** (kötött talajon, ahol szőlőültetvény azelőtt nem volt s a terület mezőgazdasági művelésre alkalmas), a házi szükséglet céljaira a törvény hatályának tartama alatt **legfeljebb 800 négyzetölnél ültethető be szőlővel előzetes engedély nélkül**. A filloxera által kipusztult szőlők helyén, immunis homokon és tiltott területen háziszükséglet céljaira telepített, 800 négyzetölnél kisebb szőlők az ültetés évében június hó végéig a község előjáróságának bejelentendők s a homok immunitását az illetékes borászati és szőlészeti felügyelőség által kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni. **A telepítés tiltott területen csakis a földművelésügyi minisztérium részéről kiadott engedély kézhezvétele után kezdhető meg**. A törvény értelmében szőlővesszőket és szőlőoltványokat továbbadás végett termelni és forgalomba hozni csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad.

Pécssett búzavalulában fizetik a szövést.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nemrégiben szövőtelepet állított fel Pécssett. A hat szövőszekeken naponta 35—40 méter vásznat szőnek meg és a szövők **minden méter után egy kilogramm búzának az árt kapják**.

Rendezik az ármentesítő társulatok anyagi helyzetét.

Az ország összes ármentesítő társulatai, amelyek az adóvisszatérítés ügyében érdekelve vannak, mozgalmat indítottak, amelynek célja volt a földművelésügyi és pénzügyi kormányzat figyelmét felhívni a társulatok súlyos helyzetére. Tekintettel arra, hogy az adóvisszatérítési összegeket az egyes társulatoknál a békebeli viszonyoknál megfelelően állapították meg és ez a mai időkben devalválódott olyannyira, hogy a megyei mútákt és államvasutak utáni hozzájárulási összegek a bélyegköltséget sem haladják meg, a társulatoknak e súlyos anyagi helyzete indította a társulati vezetőket arra, hogy küldöttség útján kérjék a földművelési és pénzügyminisztert az adóvisszatérítés nehéz kérdésének törvényhozási úton való rendezésére. A földművelésügyi miniszter a legmesszebbmenő támogatásáról biztosította a küldöttséget. *Vargha Imre* államtitkár tudomására hozta a küldöttségnek, hogy a kölcsöntárgyalások alkalmával benyújtandó felhatalmazási törvény keretén belül óhajt kielégítő megoldást találni. A részletek szakzerű megbeszélésére az érdekeltek, valamint a két minisztérium szakértőiből értekezletet hívnak össze. A küldöttség köszönettel vette tudomásul a megnyugtató kijelentéseket.

Haltenyésztésünk örvendeliesen fejlődik.

A halárak a világpiacon az utóbbi időben megszilárdultak és ezzel egyidejűleg megélnékült a kivitelük is. Állandóan nagyobb mennyiségeket szállítunk Csehországba és Ausztriába, újabban pedig Németország, Svájc, Lengyelország és Hollandia részéről tapasztalható nagy érdeklődés. Magyarország csak jobb minőségű halat, főleg fajpontyokat szállít külföldre, az elmúlt évben is több ezer métermáza került ki. A termelés a közel jövőben fokozódni fog, mert *Tüsképusztán, Pellérdén, Örspusztán, Sáregresen és Tápószecsőn* öt nagy halastó létesül, amelynek mindegyike legalább évi nyolcszáz métermáza termelési többletet jelent. Azonkívül többszáz nemes pontyivadékok helyeznek el a Dunában. Remélik, hogy ennek nagyrészt kihalásszák, de ha ez nem sikerül, akkor sem lesz haszon nélkül a fáradozás, mert ezáltal megnevesítik a Duna halállományát. A nemesített ponty ugyanis két év alatt fejlődik ki teljesen, míg a Dunában tenyésző, úgynevezett vadponty kifejlődéséhez öt esztendő szükséges.

A világhírű Niagara vízesés, teljesen befagyva.

Gazdasági előadás Tetéllen községben.

A napokban a debreceni gazdasági akadémia hallgatóinak Széchenyi Gazdasági Osztálya képviselőiben *Halász Miklós* gazdasági akadémiai tanár-elnök és *Tóth Bertalan* hallgató, egyesületi titkár, *Tetéllen* községbe utaztak gazdagylést tartani. A gyűlésen nagyszámú gazdaközönség vett részt, meghallgatva a védelnök-tanár a *műtrágyázás gyakorlatáról* szóló szabadelőadását, melyet a titkár a *borjúnevelésről* szóló fejtegetése követett.

Vass József népjóléti miniszter — kalocsai nagyrépost. XI. Pius pápa Vass József dr. apostoli protonotáriust, a székesfehérvári egyházmegye áldozópapját a kalocsai főkapitán nagyrépostjává nevezte ki. Külön érdekessége ennek a kinevezésnek, hogy a pápa ezáltal nem valamelyik egyház-fejedelemnek előterjesztésére, hanem saját kezdeményezésére adta ki a kinevezési okmányt. Vass József dr. közjogi szerepét nem érinti a kinevezés és továbbra is megtartja a népjóléti tárcát, képviselői mandátumáról sem mond le.

Ujabb könnyítések a kényszerkölcsön befizetésénél. Az állami kölcsönelőleg tárgyában kiadott rendelet szerint az állami kölcsönelőleg takarékközlőben fizetendő. A pénzügyminiszter abból a célból, hogy az állami kölcsönelőleg befizetését továbbra is megkönnyítse, elrendeli, hogy az állami kölcsönelőlegre 1924. március 31-éig teljesítendő készpénzbefizetéseknél a papírközlőben teljesített befizetést ugyanakkora takarékközlőre összegben kell elszámolni, mint amekkorára összeget a fél papírközlőben befizetett.

A vadaspusztai ifjúság példaadása. A «Vasárnap» már több ízben hírt adott arról, hogy a vadaspusztai (Ujfehértó mellett) ifjúság milyen adaadó munkásságot fejt ki az önművelés és a kultúra terjesztésének terén. Az elmúlt téli hónapokban a tanyai iskola tanterme volt gyülekezőhelyük, ahol felolvasásokból és szavaltókból összeállított ünnepélyekben gyönyörködtek, szorgalmas hallgatói voltak a gazdasági és társadalmi oktató előadásoknak és minden alkalommal tanujelét adták lankadatlan érdeklődésüknek. A műkedvelőelőadásoknak is lelkes művelője a vadaspusztai ifjúság és sohasem mulasztották el, hogy az előadásaik egy-egy jelenetéről készült fényképeket lapunknak közlés végett be ne küldték volna. Most legutóbb, február 24 én, ismét nagyszabású ünnepélyt rendeztek, melynek műsorán szerepelt: 1. Fekete toborzó (irredenta színjáték). 2. A rézmagyarokhoz (vers). 3. Késik a hajnal (vers). 4. Meghalt az Isten (drámai jelenet). 5. Szép Ilonka (vers). 6. A három lencse (énekes bohózat). 7. Dalok. A szereplők mindegyike megérdemli, hogy ideiktassuk a nevét: *Gönczy Mária, Gönczy Erzsébet, Gönczy Anna, Gönczy Sándor, Konyhás János, Cserbán János, Cserbán Anna, Cserbán Mihály, Uri Béla, Simon Ferenc, Tóth József, Molnár Zsófia, Ötvös Zsófia, Ötvös Mihály, Kónya Juliska, Kónya Imre, Péter Mária, Seres Julia, Péter Julia, Péter József, Csegény Mária és Balogh Marika.* Az előadás a maga nemében páratlan volt. A szereplők oly rátermettségről, készségről, otthonosságról tettek tanúságot, hogy mindenkinek őszinte elismerést vívtak ki. Igaz, hogy gyakorlatuk van, hiszen két esztendő alatt ez volt már a *hetedik előadásuk.* Ennek a jelentős kulturmunkásságnak lelke *Gönczy János* szülőkezelő, aki egy idő óta már *Mészáros László* tanítóval osztozik az elismerésben. A tanya tulajdonosa, *Csanak István* nagybirtokos, mindenben készséggel támogatja az ifjúság törekvéseit. Mikor lesz már csonkaországunkban ezer Vadaspuszta?

Mennyi lakbért kell fizetni? A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a bérelt lakások és egyéb helyiségek bérét az 1924. februári bérérvényre annak a tiszta bérnek ötven százalékával, amely az eddig érvényben volt szabályok szerint erre a bérérvényre követelhető volt, felemelelik. Azokban a városokban és községekben azonban, ahol a községi vagy más üzemek által a lakók érdekében teljesített szolgáltatásoknak (vízszolgáltatás vagy csatornázás) díjait közvetlenül a bérlők voltak kötelesek fizetni, az 1924. évi februári bérérvényre a bérelt lakások, vagy nem üzleti célra használt helyiségek bérét száz százalékkal, az üzleti célra használt helyiségek bérét hatvan százalékkal emelik fel. A bértöbbletet a bérlő 1924. évi április hó első napjáig köteles megfizetni. A kapunyitáért este 10—12 óra között 200 koronát, éjjel után pedig 400 koronát kell fizetni. A személgyűjtésért és kikördásért a bérlők a lakás első szobája után havi 1000 koronát, minden további szoba után pedig 500 koronát kötelesek fizetni.

A nemzetgyűlés elnökeinek estélye a tüdőbetegség elleni küzdelem segítésére. Az elmúlt hétfőn este zajlott le rendkívül díszes külsőségek között a parlament kupolacsarnokában a tüdővész elleni védekezés támogatására rendezett fogadóestély. A fényáradatban úszó díszlépcsőn az országház teremőrei, hajdúk, csatlósok és a gárdatestőrség alabárdos katonái állottak sorfalat. A kupolacsarnokban kétoldalt a koronaország helyezkedett el. Félkilenc óra felé érkeztek meg az első vendégek, kilenc óra pedig szinte zsúfolásig megtelt a kupolacsarnok. A fogadóestélyen közelítettünk és társadalmunk számos előkelősége jelent meg. Fél tíz órakor érkezett *József királyi herceg* és *Augusta kir. hercegnéasszony.* Pontban tíz órakor érkezett meg a kormányzó és a kupolacsarnokban elfoglalta fenntartott helyét. Ezután megkezdődött a hangverseny, amely legkiválóbb művészeink léptek fel. A hangverseny befejezése után a parlament tálarságában és a buffétermekbe vonult a közönség. Közben a delegációs folyosón a budapesti első honvédegyalgezred zenekara hangversenyezett.

Erzsébetfalva—Pesterzsébet. A belügyminiszter a főváros mellett fekvő Erzsébetfalva rendezett tanácsú város nevét megváltoztatta és *Pesterzsébet* néven állapította meg.

Drágább lett a trafik. A dohányjövedék igazgatósága március 10-étől a következő dohányárakat léptette életbe: A legfinomabb török cigarettadohány száz grammonként 70.000 koronába kerül. A finom hercegovinai százgrammos kartonokban 24.000, a Balkán százgrammos kartonokban 14.000 korona. A legfinomabb magyar pipadohány száz grammonként 8000, a hazai pipadohány száz grammonként 4800, a kapadohány száz grammonként 4800 korona. A szivarok közül a Trabuko darabja 2000, a Britannika darabja 2500, a Portoriko darabja 1600, a Cigarillos darabja 500 korona. A Király cigarettá száz darabonként 30 000 korona, Hölgy száz darabonként 20 000, Simphonia száz darabonként 30 000, Duna száz darabonként 15 000 korona. Legdrágább cigarettá a Nilus, amelynek darabja 1000 koronába kerül. A pipadohányok közül a szentandrási muskotály, a faddi, verpeléti és rétháti százgrammos csomagonként 10 000 korona, az erdélyi pedig száz grammonként 14 000 korona.

Tehetséges gyermekek munkakiállítására. A Magyar Gyermekeket Támogató Társaság az idén ősszel általános munkakiállítást tervez a tehetséges gyermekek és ifjak alkotásaiból. A kiállításnak hét osztálya lesz, úgy mint a rajzi, zenei, kézimunka, női kézimunka, irodalmi és tudományos, előadó művészeti és népművészeti osztályai. A rendezőbizottság felkéri az összes iskolák vezetőit és tanárait, a kéziműhelyek vezetőit, hogy gyűjtéseiket tehetséges tanítványaik s tanoncuk között már most kezdjék meg. Felhívják az egyes szülőket is, hogy tehetséges gyermekeiknek úgy a régiebb, mint az újabb alkotásait szintén gyűjtsék össze a kiállítás számára. A kiállítás körülből 100 gyermeket fognak ösztöndíjban részesíteni, a genfi vöröskereszt-egyesület pedig gondoskodni fog szintén 100 tehetséges gyermek nyaralásáról. Részleges felvilágosítást adnak Budapest, VIII., Üllői-út 16/b. II. e. 10., minden hétfőn délután 4—6 óráig.

Förster Lajos meghalt. Förster Lajos főszoftgábiró az elmúlt pénteken negyvenkét éves korában Künszentmiklóson meghalt. Gerinces, keménylelkű magyar szállott sírba vele, aki messze vidékeken nagy népszerűségnek örvendett. Halálát kiütéses tüfuszból eredő tüdőgyulladás okozta. Förster Lajos ugyanis a napokban Szabadszálláson volt és megvizsgálta a cigánysort, ahol hónapok óta pusztít a tüfusz. Förster ez útja alkalmával fertőzést kapott s a súlyos kór végzett is erős szervezetével.

Nyáry Andor új színjátéka: Az erdő. A Falu Országos Szövetség és az Országos Stefánia Szövetség megbízásából *Nyáry Andor*, a kiváló tehetségű író, nemzetnevelő színdarabot írt *«Az erdő»* címmel. A darab szimbolikus értelmű, amennyiben a magyarságot jelképezi, a beteg pusztuló magyart, akinek egyetlen orvossága a darabban megszemélyesített Magyar Gondolat diadalra jutása. A nagy irodalmi értékű és gyönyörű magyar nyelven írt színdarab budapesti előadása most van előkészületben. Műkedvelői előadásokra is kiválóan alkalmas, megrendelhető a Falu Országos Szövetségnél (VIII., Vas-utca 19.) Ára 2000 korona.

Törvényt az istenkáromlás ellen! Mint ismeretes, Heves vármegye nemrégiben ártírt az összes törvényhatóságokhoz, hogy a törvényhozástól az istenkáromlásnak vétségé való minősítését kérje. Az indítványhoz most az egyesített Borsod- és Gömörmegyei közgyűlése is csatlakozott és az *istenkáromlásnak szigorú megbüntetését kérte.* A javaslatához a közgyűlés hozzáfűzte, hogy örömmel venné a vasár- és ünnepnapok kötelező megünneplésének elrendelését is és kívánja, hogy ezeken a napokon minden felnőttnak istentiszteleten kelljen résztvennie.

Ják nagyközség lett. A belügyminiszter megengedte a Bars vármegyéhez tartozó *Ják* kisközségnek nagyközséggé való átalakulását.

A duhajkodás vége. *Kismarja* községet hosszú időn át rettegésben tartotta *Kozma Lajos* és fia, ifjabb *Kozma Lajos*, akik duhaj viselkedésük miatt *többször kaptak börtönbüntetést.* Pár nappal ezelőtt vásár volt *Kismarján* és a két *Kozma nagy verekedést rendezett az egyik korcsmában.* Csendőrök vonultak ki a rend helyreállítására. Be akarták kisérni *Kozmáikat*, akikhez később sógoruk, *Buzgó Imre* is csatlakozott. A duhajkodók szembezálltak a csendőrökkel és az egyik csendőrt halálra sebesítették. Az egyik csendőr a fegyvert használta és a golyó szíven találta az idősebb *Kozmát*, mire a csendőröknek sikerült lefogni a másik két verekedőt. Az eljárást megindították ellenük.

Az elűzött török kalifának egy szigetet akarnak adni, mint független birtokot. A török nemzetgyűlés elfogadta a trónfosztó javaslatot. Ennek értelmében *Abdul Medzsíd* kalifának el kellett hagynia az országot. A török köztársaság végkielégítést ad a volt kalifának, tekintettel arra, hogy vagyonától is megfosztották. Az egyik párisi lap a török kalifa kiutasításáról írva, megállapítja, hogy ez az esemény messze menő nyugtalanságot fog az iszlám világban előidézni. *Ismed pasa és Kemal pasa ezt a fordulatot előbb-utóbb életükkel is megfizethetik.* A lap amellett van, hogy Franciaország, miként annak idején a pápának Avignont, most a kalifának új rezidenciát biztosítson. Legjobb volna a kalifának *Thunis* közelében levő nagy szigetet állandó tartózkodásul felajánlani. *A sziget független birtoka lenne a kalifának, hogy ezzel is biztosítsák a mohamedán világ osztatlan ragaszkodását hozzája.* Az elűzött kalifának a vonaton 1700 font sterlinget nyújtottak át, mint előleget arra az összegre, melyet ki fognak neki utalni. *A hercegek két napot, a hercegnék egy hetet kapnak arra, hogy Törökországból elutazzanak.* A kalifa-korszak egyes jelentős miniszterviselt személyiségeit is rövid időn belül kiutasítják.

Izlésten tréfa a halállal. Különös meglepetésben volt része, a napokban a dán külügyminiszternek. A villájában megjelent egy virágkereskedő és kijelentette, hogy helyszíni szemlét jött tartani, hogy a miniszter halottasszobáját virágokkal földszíthesse. Ugyanakkor megjelent egy temetésrendező vállalat embere, hogy a miniszter koporsójához méretet vegyen. A megrémült család hamarjában azt hitte, hogy a minisztert szerencsétlenség érte és csak hosszas telefonálgatás után derült ki, hogy izléstelen tréfáról van szó. A virágkereskedőt és a temetésrendezőt valaki telefonon felültette és megrendelte a miniszter temetését. A miniszternek ugyanis igen sok a politikai ellensége és valószínű, hogy valaki ezek közül rendezte az ijesztést.

A perza sahot megfosztották a trónjától. A világnak egyik leghíresebb üdülőhelye a délfranciaországi *Nizza*, ahova öszszesereglik a földkerekség minden tömödt tárcájú halandója és kalandora. Olykor még ebben a tarka társaságban is feltűnést kelt egy-egy ritka vendég. Most a perza sah érkezett Nizzába és mint az ottani kotnyeles újságírók megjegyzik, főleg az kelt feltűnést, hogy a mérhetetlen vagyongon uralkodó, amikor feketekávéját kihörpintette, mindössze félfrank borralvót hágy az asztalon. A sah itt Nizzában kapta meg az értesítést hazájából, hogy a trónjától megfosztották és vagyonát elkobozták. A trónfosztás állítólag orosz befolyásra történt.

Hús — amelyben nincs hús. A napokban részvénytársaság alakult Prágában, amely célul tűzte ki: búza-, rozs- és árpaekvekről úgynevezett *póthús* előállítását. Az árjegyekben közölt szakvélemény szerint ez a póthús tápérték tekintetében egyenlő értékű lesz az igazi hússal, de nemcsak olcsóbb lesz annál, hanem olyan betegek is fogyaszthatják majd, akiknek húsételt nem szabad enniük. A gyár a vegeterianusok, szegények és betegek részére három alakban, még pedig: gulyás, sült és szelet alakjában fogja ezt a póthúst előállítani.

Kivándorlás a teljes bizonytalanságba. Minthogy az Északamerikai Egyesült-Államok nagyon megszorították a bevándorlók számát, Magyarországon most Kanada felé törekednek azok, akik előtt az Egyesült-Államok nem nyitnak kaput. A napokban indult el az első magyar kivándorló csoport — 160 ember — Kanadába. A kivándorlók a teljes bizonytalanságba mennek, minthogy egyiküknek sincs ismerőse a tengerentúl. Pedig Kanadában ma főleg azok boldogulnak, akik földet vásárolhatnak, amihez azonban legkevesebb ezer dollár szükséges, nem számítva az odautazás költségeit. Már pedig akinek 80—90 millió korona készpénze van, az még az itthoni nehéz viszonyok mellett is teremthet magának megélhetést. Aki elegendő pénz nélkül megy ki Kanadába, legfeljebb földmunkásnak vagy mezőgazdasági cselédnek mehet el, ezekre pedig minden képzelet felülmúló nehéz sor várakozik.

Óvakodjunk a meghalástól, mert drága a temetés. A főváros temetkezési üze me általában drágulás miatt felemelte a temetkezési díjakat hatvan százalékkal. Az emelésnél azonban figyelembe vették a szegényebb néposztályt, melyre való tekintettel az új díjakat a luxustemetésekre hártják át. Az új díjak már életbe léptek.

Kincsek az ökör gyomrában. *Vértes* községben felbontották egy elhullott ökör gyomrát s abban egész kincseskamrát találtak. Az ökör gyomrában *3 kilogramm súlyú ékszer volt, 6 karkötő óra, 5 karkötőlánc, briliáns nyakék, gyűrűk, 12 darab ezüstháló.* Valószínű, hogy egy újabb *csempészfogás áldozata az ökör.* Az élelmes csempész ugyanis egycsapással két legyet akart ütni és az ökör gyomrában akarta a kérdéses holmikát átsempészni, azonban rajjavesztett, vagy ő tévesztette el az állatot, vagy pedig a leleplezéstől félt és túladott rajta.

Nagyarányú csempészt lepletek le a Bécs—Nagykanizsai vonaton. A nagykanizsai rendőrség már régebben értesülést szerzett, hogy Bécsből Nagykanizsán át Budapest felé állandó és *nagyarányú árucsempészt folyik.* A megindult nyomozás során a *Szobathely felől a kanizsai pályaudvarra bejutó gyorsvonat* mozdonyát is átvizsgálták a napokban. Legnagyobb meglepetésükre a *szén alá rejtve milliókat érő csempészt árut* találtak. Volt ott 45 kiló kockacukor, 42 kg. kristálycukor, 10 kg. mazsola, 3 és fél kg. szappan, 207 doboz szardínia, 60 kg. pamutárú, 20 kiló különféle drága gyógyszer, 431 darab narancs, céna, ing, harisnya és sok más cikk, amit a rendőrség azonnal lefogalt. Megállapították, hogy az árut *Halász* mozdonyvezető és *Marton* fűtő rejtették el és csempészték át a határon. Kiderült, hogy Nagykanizsán *Weber* Mór kereskedő kapott a csempészt áruból a többi Pestre hozták. *Webert* a pénzügyvizsgálóság magas pénzbírsággal sújtotta, a mozdonyvezető és a fűtő ellen pedig eljárást indítottak.

Az «Ecclesia» harangjairól. A Harangművek r.-t. tek. Igazgatóságának Budapest. Engedje meg a tek. Igazgatóság, hogy három pompás új harangunkért s a mintaszertűn pontos, előzékeny kiszolgálásért a legmelegebb elismerésnek és köszönetemnek adjak kifejezést. A harangok külső formája egyszerűségben kedves, tetszetős. Hangjuk külön-külön és együttesen kifogástalanul tiszta és gyönyörűen zengő, összehangzásuk művészi tökéletes. Gyülekezetünk tagjai nagy örömmel és büszkeséggel emlegetik, hogy ilyen «városi» harangok messze-földön nincsenek. Nekünk nagy örömünkre, Önöknek dicsőségére szolgál az a pompás harangzene, amely ősi templomunk tornyából messzezengő hangon hirdeti az Úr dicseretét. Békesszentandrás, 1924. március 5. Kiváló tisztelettel: *Marjay Géza* s. k., ref. lelkész.

Különös színház. A napokban olyan színház nyílt meg Budapesten, amely csakugyan páriát ritkítja. *Siketnéma Színház* az új színház neve és a siketnéma színészek siketnéma hallgatók előtt tartottak színlelőadást az Építőmunkások Otthonának színház-helyiségében. Meg a sugó is siketnéma volt. *A színészek az ismert siketnéma jelekkel beszéltek* és nagy sikert arattak, dörgött a taps, amely azonban nem a színészek felé, hanem a szemébe jutott el.

A veszett farkas garázdálkodása. A Torda melletti *Mészöl* községben a környékbeli hegyekből egyik éjszaka hatalmas veszett farkas rohant be. végigszaladt a Fő-utcán, több kutyát megmárt, majd az egyik ház kerítését átugorva, felrohant a ház tornáczára és összemarta a házörv kutyát. Ezután a nagy zajra ajtó nyitót háziasszonyt harapta meg, majd fellökte s berohant a szobába és az *egész családot összemarta.* A borzasztó sikoltozásra összesereglett falusiak, botokkal, vasvillákkal támadták meg, de a farkas még így is nyolc embert harapott össze, mielőtt agyonverték volna. Mivel a farkas veszett volt, az összemart embereket a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították, ahonnan kezelés után, látszólag gyógyultan bocsátották őket haza. A megmárt emberek közül négyen *hitölt a veszettség.* Egyikük szörnyű kínok között meghalt, kettőt sikerült a kórházba szállítani, a negyedik dühöngő azonban elbujdosott a faluból s a környékbeli hegyek közé vette be magát.

Egy beteg ember testét kikezdték a patkányok. A napokban a budapesti mentők a Vágóhid-utcaban lévő Rosmayer-féle faterpről eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba *Victorik* János negyvenhat éves napszámot, aki a kórházban nem-sokára meghalt. A szerencsétlen ember napok óta feküdt eszméletlenül a faterpr egyik raktárában, anélkül, hogy bárki is törődött volna vele. Így történt, hogy a *patkányok a testét többhelyütt kikezdték.*

A «gépkatona». Egy norvégiai tudós, ki jelenleg Koppenhágában tartózkodik, a közeljövőben a dán tudósok előtt bemutatja találmányát, melyel *Dániát minden szárazföldi, tengeri vagy levegőből jövő támadás ellen meg lehet védelmezni egyetlen szál katona nélkül.* Ez a találmány, melyet feltalálója «automata katoná»-nak nevez, egy különös röppentyű, mely kémiai, villamos és technikai alapon van megszerkesztve és amelyet néhány tiszt egész hadsereg ellen használhat és irányíthat.

Angyalcsináló orvos. A budapesti államrendőrség előzetes letartóztatásba helyezte *Weinberger* Béla dr. 79 éves budapesti orvost, aki Ilka-utca 9. sz. alatti lakásán *Teglas* Istvánné munkásszonyt tiltott műtétet végzett és a munkásszony ennek következtében meghalt. A rendőri nyomozás megállapította, hogy *Weinberger az angyalcsinálás üzletét rendszeresen üzte és működését a vidékre is kiterjesztette.*

TRÉFÁK

A füllentés netovábbja.

A társaság azzal szórakozik, hogy ki tud nagyobbat hazudni. Jókora füllentések hangzottak már el, de még két úr hátra van a történetével.

— Én egyszer Révfülöpről Boglára hajóztam át a Balatonon a személyszállító gőzessel — kezdi az egyik. Amint elindult a hajó, egy furdózó úszni kezdett mellettünk. Később már rá se hederítettünk, hanem amint kikötöttünk Boglaron, a csodatiszó már nyugodtan üldögélt a parton...

— Nos — fordulnak az utolsó úrhoz — ön miért nem beszél?

— Mit mondjak? Az az úszó ugyanis én voltam!

Ezzel a hazugsággal azután meg is nyerte a különös versenyt.

A felfedezés.

Nagy lármát csapnak a gyerekek a szobában. A kis Bandi torkakadtból kiabál, ugyannyira, hogy édesanyjuk bejön a konyhába.

Amint belép, különös látvány fogadja. A gyerekek összevissza ugrádoznak, csak Bandi ül az asztal alatt és keservesen sír.

— Mi történik itt? — kérdi az anya szigorúan. — Miért van Bandi az asztal alatt?

— Azért — felelte a legidősebb — mert földgömböt játszottunk.

— Nem értem.

— Bandi az Amerika és nem szabad neki kibujni, mert még — *nem fedették föl!*

A tartós kalap.

— De szép kalapod van, komám!

— Pedig van már vagy hatéves. Igaz, hogy kétszer tisztítottam, no meg tavaly el is cseréltem egy jobbal a vendéglőben!

A vizsgatás.

Egy neves politikus megbetegedett és egyik miniszter meglátogatta. A szobalány azonban az előkelő vendéget jóhiszeműen elutasította.

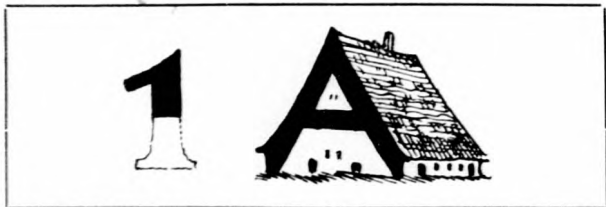
A politikus, mikor értesült a kellemetlen dologról, nagy haragra lobbant:

— Beteg létezem jöhettem abba a ritka helyzetbe, hogy a kegyelmes úr meglátogatott és maga elküldte! Hogy tehetett ilyen ostobaságot?

— Ne tessék haragudni — szólt vizsgatkozó hangon a szobalány — *remélem, lesz még beteg a nagyságos úr!*

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Béda Sándor, Budapestről.)

2. Betűrejtvény.

Fekete H z

(Beküldte: ifjú Horváth Miklós, Szégyvőgről.)

3. Verses rejtvény.

Nem fa, mégis van levele,
Nem szől, mégis beszélsz vele.
S ha szavait jól megérted,
Óregbül a bölcseséged.

(Beküldte: Páncs Rezső, Tokod-ról.)

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A 8-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Kétség.**
2. Betűrejtvény: **Ember tervez, Isten végez.**
3. Tréfás talány: **A hold.**

Megfejtők: Matics István, ifj. Papp Géza, Szekeres Imre, Korbics József, L. Molnár Pál, Aradsky György, Csonka Jánosné, Fejes László, Pető P. Erzsébet, ifj. Czita János, Borissza Dezső, Nagy Istvánné, Szász özsef, Schmidt Ede, Szabó Karolin, Baranyai Etelka, ifj. Bodnár János.

Jutalomkönyvet nyertek: **Ifj. Czita János (Báta), Pető P. Erzsébet (Bojt), L. Molnár Pál (Szendrő), Korbics József (Battonya), ifj. Papp Géza (Jászberény).**

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 14-ik számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 9-én.)

Gabona, liszt. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 320—325.000, pest-megyei és dunántúli 320—322.000, 79 kgr.-os tiszavidéki búza 331.000—332.500, pestmegyei és dunántúli 327.500—330.000, rozs 270—275.000, takarmányrpa 290—320.000, sörárpa 350—380.000, zab 260—270.000, tengeri 250—255.000, bab 520—540.000, mák 680—728.000 K méter-mázsánként. — Lisztárak: búzaliszt 0-ás 5200, 2-es 4900, 6-os 4500, 7-es 3900, takarmányliszt 2000, korpá 1700, rozsliszt 0-ás 4200, 1-es 4000, takarmányliszt 2000, korpá 1700 takarékorona kilogrammonként.

Vetőmagvak. Lőneremag, nyers, nagyarankas, nem tisztítható 9000—9500, tisztítható 11—12.000 nagyarankas 12.500—14.000, vörös, ólomzárólt 17—18.000, fehér, ólomzárólt 19—20.000, lucernamag, nyers, nagyarankas, nem tisztítható 8000—8500, nagyarankás, tisztítható 9500—10.500, nagyarankas 12—13.000, vörös, ólomzárólt 16—16.500, fehér, ólomzárólt 16.500—17.500, mák 6700—6800, muharmag 2600—2800, napraforgómag 3000—3500, szőszösbükköny 2500—2800, tavaszi bükköny 1700—1900, tökmag 3600—3700 korona kilogrammonként.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű 671—80.000, másodrendű 636—70.000, harmadrendű csomogolásra 19—30.000, nádtakarmány száraz 26.000, muharzéna 82—91.000, lucernaszéna 120.000, takarmányzalma (zab) 50—58.000, tengeriszárkóró 16—20.000, takarmányrpa 30—43.000, alomszalma 25—38.000, zsúpszalma 28—38.000 K métermázsánként.

Lóvásár. Igás kocsi, nehéz 4.125.000—11.000.000, igás kocsiló, könnyű 2.200.000—5.500.000, alárendelt minőségű lovak 500.000—4.450.000 K.

Tenyészállatok és jármosókrök. Importált fehér erdélyi jármosókrök 18.000—20.000, importált tarka erdélyi jármosókrök 15—16.000, elsőrendű farka jármosókrök 11—14.000, friss fejős és vemhes tehén 14—16.000, 1/2 éves üszök 13—15.000, 1/2 éves tinók 12—13.000 K kilogrammonként élőszuliban.

Hús és zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 24.000, másodrendű 18.000, hátulja, elsőrendű 28.000, másodrendű 24.400; borjúhús eleje, elsőrendű 22.000, másodrendű 20.000, hátulja, elsőrendű 32.000, másodrendű 23.000; sertéshús: oldalas 29.000, comb 32.000, karaj 34.000, háj 33.000, zsír 33.000, olvasztani való szalonna 29.000, füstölt-vagy paprikás-szalonna 34.000; sertéstépertő 28.000; birka hús eleje 16—24.000, hátulja 18—28.000 K kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Legjobbminőségű ökrök 11.000—12.500, kivételesen 12.700—14.500, középminőségű 9500—10.500, gyengébb 7500—9300, jobbminőségű bika 10.500—12.000, kivételesen 12.500—14.500, gyengébb 9500—10.300, bivaly 5000—9000, jobbminőségű tehén 9300—10.800, kivételesen 11.300—13.500, gyengébb 7300—9200, kicsitontozni való 5000—7000, növendék 7600—11.000 K kilogrammonként élőszuliban.

Sertés vásár. Könnyű sertés 17.000—21.500, közepes 21.000—23.500, nehéz 20.600—23.500 K kilogrammonként élőszuliban.

Nyersbőr. Marhabőr 16—17.000, borjúbőr 28—29.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 3200, tejszínhab 18—20.000, tejfel 6500—9500 K literenként, vaj 48—52.000, tehénturó 8—9.000, juhturó 10—12.000, ementáli sajt 50—62.000, grójl 25—32.000, trappista 24—30.000 K kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 30—32.000, másodrendű 27—29.000, élő harcsa 35—40.000, jegelt 30—35.000, compó és káráz 18—20.000, süllő elsőrendű 70—75.000, másodrendű 60—65.000 élő csuka 30—35.000, jegelt 20—25.000 K kilogrammonként nagyban.

Baromfi és tojás. Csirke párja 38—100.000, tyúk párja 60—140.000, hizott ruca kilogrammja 28—33.000, hizott lúd kilogrammja 30—38.000, libamáj kilogrammja 125—150.000 K. Tojás darabja 1000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 3000—6000, petrezselyem 5500—8000, zeller 4000—8000, kalarabé 900—1200, vöröshagyma 1800—2200, fokhagyma 5500—80.00, cékla 1600—2200, fejeskáposzta 2400—2800, kelkáposzta 3400—4000 K kilogrammonként. Rózsaburgonya nagyban 160.000, fehér burgonya nagyban 110.000—115.000 K métermázsánként. Torma 7000—9000, spenót 12.000—14.000, sampiongomba 50 60.300, alma 10—28.000, szőlő 20—36.000, dió 16—20.000, gesztenye 18—22.000 K kilogrammonként.

A takarékorona és az idegen pénznemek legmagasabb árai 1924. évi március hó 11-én: 1 drb Napoleon 266.400 K, angol font 340.150 K, dollár 80.050 K, francia frank 2910 K, olasz líra 3275 K, osztrák korona 1.12 K, román lei 420 K, cseh korona 2305 K, svajci frank 13.700 K, szerb dinár 980 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0080 svájci frankot fizettek. 100 takarékorona = 118 papirkorona.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr**

A FUVAROS.

KARÁCSONYI TÖRTÉNET * IRTA: NYÁRY ANDOR.

(2. folytatás.)

Jött a tél. A télel — mint csapatba verődött varjúserég — jöttek a románok. És megszálltak mindent, mint a fekete varjak.

Idegen zászlók lobogtak a házak tetején, idegen trombiták verték fel a város csendjét, idegen indulóra marsoltak a mogorva katonák.

Megváltozott minden, csak Sokanvagyunk András maradt a régi, csak Sokanvagyunk András arcára nem füstött színeket a szorongás.

Most is félhétkor kelt, most is pontos volt, mint a pontosan járó gép; most is átlépte a hivatala küszöbét, mikor a régi óra öreges recsegéssel ütötte a nyolcat; most is köszöntötte kollégáit, amikor sietve végigment az egymásba nyíló szobákon; most is fölvette rojtos ujjú dolgozókabátját, amikor leült a mogorva íróasztal elé; most is írta, róttá a sok-sok fekete számot s mialatt a fekete számoszlopokat összedogatta, először alulról fölfelé, aztán fölülről lefelé, nem vette észre, hogy kollégái, az a román, aki a sarokban ült, meg az a vörösszöke zász, aki a ceruza hegyét babrálta, titkon összenéztek és gunyosan mosolyogtak rá.

Sokanvagyunk András dolgozott, mert a becsülete parancsolta, hogy dolgozzék; törte magát, mert a főnöke megígérte, hogy előlépteti; mosolygott, mert arra gondolt, hogy az Ilonka hogyan altatja majd az alvó babát, a Jani hogyan állítja ki az ólomkatonákat, a Gyuri hogyan vágat a sörényes paripán. Amit azon a kétszáz koronán vész, ha elérkezik a karácsonyeste...

A szolga szobáról-szobára járt és megállt minden asztal előtt:

— A főnök úr kéreti az urakat.

Sokanvagyunk András letette a tollat, aztán besietett a főnök szobájába.

A kollégák már összeverődtek, némelyik lázasan suttogott társának, mire mindkettőjük szeme megcsillant.

A főnök egy iratot tartott a kezében. Mikor Sokanvagyunk András becsuka maga mögött az ajtót, fölnezzet az iratból s az összesereglettek felé fordult.

— Itt vannak az urak valamennyien?

Sokanvagyunk András körülnezzet:

— Itt vagyunk!

A főnök fölállt az íróasztala mellől s a homlokát összeráncolta:

— Fontos ügyben hívtam az urakat.

Az iratra mutatott.

— A megszálló csapatok parancsnoka fölszólít bennünket, hogy a román államra tegyük le a hűségesküt.

Sokanvagyunk András meghökkenet.

— A hűségesküt?

A főnök összeráncolta a homlokát és belenezett Sokanvagyunk András szemébe.

— Igen.

Sokanvagyunk András körülnezzet:

— Mit szólnak hozzá az urak?

A főnök elmosolyodott:

— Mit szól hozzá ön?

Sokanvagyunk András szeme megcsillant:

— Én azt mondom, hogy az esküt nem szabad letennünk!

A kollégák, románok, szászok összenéztek:

— Miért?

Sokanvagyunk András a középre lépett, sápadt arcába beleszókkent a vér és beszélni kezdett:

— Nem szabad letennünk az esküt, mert mi magyarok vagyunk s már felesküdtünk a magyar hazára. Esküdni csak egyszer lehet szívből. Nem férfi az, aki megváltoztatja esküjét.

Beszélt, gesztikulált, kopott kabátja ujján röpködtek a rojtok. Aztán elborult az arca, a hangja alább szállt:

— A békekonferencia még nem határozott. Nem tudjuk, hogy ez a város a mienk marad-e, vagy a románoknak adják.

Körülhordozta szemét a kollégáin:

— Én azt mondom, a román államra ne esküdjön fel senki addig, amíg a békekonferencia határozata meg nem érkezik.

Meghajtotta magát:

— Én ezt ajánlom.

Azután belépett kollégái közé.

A főnök megveregette Sokanvagyunk András vállát:

— Ön nagyszerű hivatalnok, kedves Sokanvagyunk úr, de a politikához nem ért.

A kollégák rábólintottak.

Sokanvagyunk András nem értette a szavakat, csak azt érezte, hogy igen jól esett neki, hogy a főnöke megveregette a vállát, egyszerre elérékenyült, illendőnek tartotta, hogy megköszönje a vállveregést, már nyitotta is ajkát, hogy motyogjon valami köszönéssel, a főnök azonban elfordult tőle és az íróasztalához ment:

— A parancsnokságnak tudomására juttatom az urak határozatát — mondta szárazon és jelt adott a távozásra.

A kollégák eltávoztak a főnök szobájából és elszéledtek az íróasztalok mellé.

Az öreg rozoga óra kilencet ütött.

Sokanvagyunk András a nagy adókönyvben lapozgatott, irogatta az adóhátalékokat. Egy-egy tételnél megcsóválta a fejét és rosszalólag dörmögte:

— Ej, ej!... Ez már megint nem fizette ki a negyed-évi adóját.

És dörmögve, mormogva dolgozott.

A nap besütött az ablakon, egy sugár ráesett a fejére s odarögződött, mintha be akarta volna magát marni Sokanvagyunk András koponyájába.

Az utcán nótás marsukat fujták a román kürtösök.

Éppen az ablak alatt zendítettek rá.

Sokanvagyunk András összeremegett, a mars kizökkenet a számadásból, idegesen rácsapott az asztalra:

— Nem lehet ezektől a bitangoktól dolgozni!

Ide-oda mozgott a széken;

— Maradtak volna a hazájukban!

Addigra a kürtösök elhaladtak.

Sokanvagyunk András megint beletemetkezett az adókönyvbe. Dolgozott egy ideig, aztán sóhajtott, aztán abbahagyta a munkát.

Nem ment a munka sehogy.

Ideges volt.

Ilyen még nem történt vele!

— Hm! — könyökölt az asztalra. — Miért vagyok én ilyen ideges? Sohasem voltam én ideges!

A tollszárat a füle mögé dugta, aztán eltűnődött:

— Meddig lesznek még itt ezek a románok?... Ha sokáig itt maradnak, nem kapom meg a kétszáz korona fizettségjavítást.

Mélyen maga elé nézett:

— Hogyan veszem meg karácsonyra a hajasbabát, az ólomkatonákat meg a sörényes lovat!

Hosszan elgondolkozott, az arca hirtelen felderült:

— Karácsony még messze van. Addigra még három-szor is kitakarodhatnak a románok az országból!

Ráhajolt az adókönyvre, már nem volt ideges. Angyali nyugalom szállt a szívébe, egészen belemerült az adóhátalékokba.

Permetezőket(Vermorel - rendszer)
kifogástalan minőségben

legjutányosabban szállít

NAGY IGNÁC Budapest, VII.,
Károly-körút 9.

Telefon József 115-15.

Nógrádban 75 kat. holdas tanyabirtok. —
Kisszálláson 17 hold föld, melyből körülbelül 4 hold
szőlő és gyümölcsös. **Békésben** kintő 32 hold, épü-
letek nélkül (építkezés könnyű). **Kiskunhalas** vidé-
kén 25 holdas homokbirtok, épületek nélkül. **Bács-
megyében** 20 holdas birtok. **Nógrádban** 200 holdas
birtok, urilakkal, akár azonnali fizetésre, akár részlet-
fizetésre. (Most hosszabb időre bérebe van adva.) —
Gözmalom Baranyában eladó vagy bérebeadó. —
Dr. Héray Andor ingatlan-irodájánál, IX., Rákos-
utca 11., földszint 1. (Nagykörút és Üllő-ut saroknál.)

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete**Gazdák**
Biztosító
Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árút
a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephír,
szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabókélekek, valamint mindennemű
rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak. 4**Szakorvosai** rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

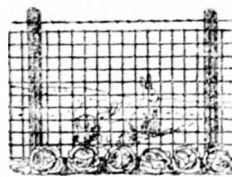
VII., Rákóczi út 32. sz., I. em. 1. (Rökussal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!Elsőrendű színbőrrel készült férfi, női és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrrel, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a**„HANGYA” ruházati és díszműárucsztályánál.****DRÓTKERÍTÉS**legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ÉS HAMVAI
sodronyfonat és szitaárúkesztőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám-
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közepén.Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és
tejgazdasági üstöket
stb. yörösrészből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszfeldolgozó
szakszerűen berendez:Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvárszék közelében. Telefon: József 50-12.**Ekék, ekealkatrészek,**

boronák, kapáló ekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekötő aratógépek,
lógerelyek, kézi-járgányosok,
motoros- és göcszépítőeszközök,
szecskaavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerzőm a„HANGYA” mezőgazdasági
géparcsztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.**«HUNGÁRIA» DRÓTFONATOK**

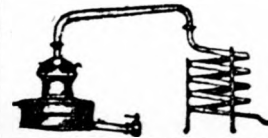
a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:
HAIDEKKER SÁNDOR
sodrony-, szövet-
fonat és kerítés-
gyáraBudapest, VIII.,
Üllői-út 48/27.Árjegyzék ingyen
és bérmentve.Rozsdásodás ellen kátrányozott fűskés-
drót alkalmi áron.**HARRACH OTTÓ**ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazda
közönség bizalommal forduljon hozzám, minden
igényt módomban áll kielégíteni.**HARANGOKAT**tisztá harangere-
ből pontos har-
golással leggyor-
sabbban önt és
szállít az Orszá-
gos Harangszab-
értői Bizottság fel-
ügyelete mellett a**HARANGMŰVEK R.-T.**
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.Kerékpár alkatrészeket,
hegyi gummikát

nagybani gyári árban

Láng J. és fia

Árjegyzék ingyen. Budapest, József-körút 41.

MRAVKÓ JÓZSEFpuskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítá-
sát és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú
golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-
fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű
golyós, sörétes töltények, löszerek.**Máthé**
András
vörösréz-
árugyár
Ujpest,Károly u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket,
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.**Stockeke**hat vasú, azonnal kapható
gabonatörlesztésre is.

Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Cím:

KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V., Berliini-tér 4. sz.Ha lapunk hirdetései, vagy a tanácsadó ajánlata alapján bármelyik céghez fordul ajánlatért, saját érdekében
így kezdje levelét: „A Vasárnap képes hetilapban olvastam, hogy...”